

Warszawa, dnia 29 lipca 2009 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Maciej Nowicki

GDOŚ/DON-4141-36/09mż-w

STAN KRAJOWY
Ministerstwa Środowiska
Otrzymało dn. 30.07.2009
52.53 podpis M

Pani
Krystyna Bochenek
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

Odpowiadając na pismo znak: BPS/DSK-043-1780/09 z dnia 10 lipca 2009 r. w sprawie wyznaczenia nowych obszarów Natura 2000 na terenie gminy Łukta w woj. warmińsko-mazurskim, przedstawiam poniżej stosowne wyjaśnienia w tej sprawie.

Uprzejmie informuję, że propozycja utworzenia nowego obszaru Natura 2000 Jezioro Długie oraz zmiany granicy obszaru Rzeka Pasleka została skierowana do rady gminy Łukta pismem znak: GDOŚ/DON-4141-2-2/83/09mr z dnia 29 kwietnia 2009 r.

W piśmie tym Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zwróciła się o przesłanie wszelkich opinii oraz uwag dotyczących nowych propozycji granic, w tym również przeprowadzenia korekty granicy obszaru np. poprzez wyłączenie z jego granic terenu zurbanizowanego (miasto, wieś), który jest przecinany przez jego granicę, bądź położony jest tuż przy jej brzegu, lub wyłączenia innych terenów. Należy jednak podkreślić, że propozycja gminy powinna być poparta odpowiednim uzasadnieniem naukowym wskazującym na brak występowania na tych terenach siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków fauny i flory z załącznika I i II Dyrektywy Siedliskowej, dla ochrony których utworzono propozycję obszaru Natura 2000. Takie podejście dotyczące przeprowadzania korekty granic obszarów jest zgodne ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, z którego wynika, że jedynym kryterium branym przez KE podczas wyznaczania obszarów Natura 2000 jest kryterium naukowe, a przyczyny społeczno-ekonomiczne przedstawiane przez zainteresowane strony nie mogą być podstawą do zmiany ich

granic. Stanowisko KE w tej kwestii jest poparte orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (orzeczenie TSWE z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie C-3/96/Komisja WE p. Holandii, Zb. Orz. Z 1998 r. str. I-03031, pkt 70, sprawy C-157/89 Komisja p. Włochom oraz C-60/05 WWF Italia i inni Zb Orz. 2006 r. str. I-5083, pkt 27).

Niestety pomimo udzielanych wyjaśnień wójtowi gminy Łukta w sprawie proponowanych obszarów, do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do dnia dzisiejszego nie wpłynęła opinia rady gminy Łukta. W związku z brakiem informacji ze strony gminy na temat przeprowadzenia korekty granic proponowanych obszarów nie można było ich uwzględnić.

Wyjaśniając natomiast wątpliwości związane z ograniczeniem prowadzenia działalności gospodarczej na terenie obszarów Natura 2000, uprzejmie informuję, że na terenie obszarów Natura 2000 jedynym wymogiem wprowadzonym ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jest zakaz podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000. W związku z tym, każde planowane przedsięwzięcie, które może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru wymaga przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Nie oznacza to jednak, że w przypadku, gdy w wyniku oceny planowanej inwestycji zostanie ustalony znaczący negatywny wpływ na cele ochrony obszaru Natura 2000, to przedsięwzięcie nie będzie mogło być zrealizowane. W takim bowiem przypadku, jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznych lub gospodarczym i wobec braku rozwiązań alternatywnych, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich - dyrektor właściwego urzędu morskiego może zezwolić na realizację takiego przedsięwzięcia, zapewniając jednocześnie wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Odnosząc się natomiast do kwestii związanej z zapewnieniem systemu rekompensat finansowych związanych z ograniczeniem prowadzenia działalności na terenie obszarów Natura 2000, uprzejmie informuję, że odpowiednie przepisy umożliwiające przyznawanie rekompensat są przewidziane zarówno w ustawie o ochronie przyrody - art. 36 ustawy, jak i w funduszach unijnych.

Dla rolników, którzy uwzględniają w sposobie gospodarowania wymagania ochrony przyrody, uzyskanie rekompensat oraz dopłat do działań realizowanych na terenach obszarów Natura 2000 jest finansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów

Wiejskich (EFRROW), o którym mowa w rozporządzeniu Rady nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. L 227 z 21.10.2005 r., str. 1-40).

Zgodnie z zatwierdzonym w dniu 7 września 2007 roku przez Komisją Europejską Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013, w Osi 2. w ramach programu rolnośrodowiskowego dla rolników, którzy posiadają trwale użytki zielone na obszarze Natura 2000 przewiduje się Pakiet 5. „Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000”. Realizacja tego pakietu wiąże się z podwyższoną płatnością w stosunku do innych terenów. Jako przykład niech posłużą przewidziane w pakiecie dopłaty za koszenie łąk na terenie ostoi Natura 2000, na których występują cenne gatunki ptaków, które mogą wynosić nawet do 1370 zł/ha. Na realizację programów rolnośrodowiskowych na obszarach Natura 2000 przewiduje się około 450 mln euro. Ponadto na funkcjonowanie sieci Natura 2000 oraz jej ochronę przewidziano również środki finansowe m.in. w takich funduszach, jak:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)**, gdzie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wydzielony został priorytet V. „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych”. W priorytecie tym cztery działania mogą służyć do finansowania sieci Natura 2000: wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej, zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych, opracowanie planów ochrony obszarów chronionych oraz kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej. Na realizację priorytetu V przewidziano około 106 mln euro;
- **Europejski Fundusz Rybacki (EFR)**, gdzie w ramach Osi II „Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i rynek rybny” (Działanie 2.1.2 „Wsparcie na rzecz środowiska wodnego”) hodowcy ryb bądź użytkownicy obwodów rybackich mogą uzyskać rekompensatę z tytułu prowadzenia działalności hodowlanej w sposób zgodny z wymogami wynikającymi z wyznaczenia obszaru Natura 2000;
- **Regionalne Programy Operacyjne**, w których uwzględniono promowanie różnorodności biologicznej i ochrony przyrody, w tym Naturę 2000 i przewidziano na ich realizację kwotę 45 mln euro. Na pozostałe działania, jak: promocja walorów przyrodniczych, ochrona i waloryzacja dziedzictwa przyrodniczego, mające znaczenie dla udostępniania obszarów Natura 2000 zarezerwowano kwotę ok. 65 mln euro.

Ponadto system rekompensat dla właścicieli gruntów położonych na terenie obszarów Natura 2000 przewidują również zapisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W art. 36 ustawy zapisano, że jeżeli prowadzona działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybicka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na których nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, wojewoda może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń.

Pragnę również podkreślić, że władze samorządowe terenów położonych na obszarach Natura 2000 mają większe szanse na pozyskanie środków na realizację infrastruktury technicznej sprzyjającej ochronie środowiska. Gminy objęte obszarem Natura 2000 traktowane są na preferencyjnych warunkach w dostępie do środków na monitoring środowiska, racjonalizację gospodarki odpadami, BAT i ochronę powietrza w przedsiębiorstwach oraz uzyskują możliwość dotacji na sieć kanalizacyjną, nawet gdy wskaźnik koncentracji mieszkańców wynosi mniej niż 120 osób/km sieci. Istotnym jest, iż zgodność z zasadami ochrony w obszarach Natura 2000 wzmacnia również argumentację na rzecz finansowania wszelkich innych proekologicznych projektów takich, jak np.: budowa oczyszczalni ścieków, innowacje technologiczne przedsiębiorstw prowadzące do ochrony środowiska, itp. Projekty takie przyczyniają się bowiem do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w ramach sieci Natura 2000.

2 *ponownie*

[Signature]
Sekretarz Stanu
Stanisław Gajkowski

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.